

Особливого значення набувають інноваційні технології аналізу, як найважливішої стадії фінансового моніторингу, у зв'язку з набуттям чинності у 2015 році Закону України “Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення” від 14.10.2014 р. № 1702-VII [1]. Ним передбачено: запровадження національної оцінки ризиків системи фінансового моніторингу та удосконалення ризик-орієнтованого підходу; здійснення заходів щодо боротьби з фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення; нові підходи щодо визначення предикатних злочинів (включення податкових злочинів до предикатних); зміни у Кримінальному процесуальному кодексі України (щодо підслідності злочинів з легалізації); здійснення фінансового моніторингу щодо національних та іноземних публічних діячів і посадових осіб міжнародних організацій; обмеження для міжнародних грошових переказів; розширення функцій фінансового моніторингу ріелторами та нотаріусами; удосконалену процедуру зупинення фінансових операцій.

Державна служба фінансового моніторингу України працює в органічному взаємозв'язку з фінансовими установами, державними контролюючими органами та правоохоронними структурами, займаючи центральне місце в системі відстежування окремих фінансових операцій. Банки, фінансові та інші нефінансові установи є першоджерелами надання інформації щодо руху фінансових активів. Саме для виявлення порушень (про які відповідна інформація направляється до правоохоронних органів) з огляду на норми Закону [1] при оцінці ризиків фінансового моніторингу виникає необхідність у застосуванні суб'єктами фінансового моніторингу таких інноваційних технологій аналізу: комплексного методу оцінки ризиків; систематичного методу оцінки ризиків; аналізу імовірнісних розподілів потоків платежів; методу сценаріїв.

Використання перерахованих методів на практиці дозволить кваліфікованим фахівцям за мінімальних витрат робочого часу отримати результати оцінки ризиків у системі фінансового моніторингу на кожний конкретний момент часу, що сприятиме своєчасному розкриттю схем легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

Список використаних джерел: 1. Закон України “Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення” від 14 жовтня 2014 року № 1702-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T141702.html.

ГНЕСІНА Н.В., аспірант, м. Харків, НТУ «ХПІ»

ВПЛИВ НЕМАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ НА ФОРМУВАННЯ ВАРТОСТІ ІТ-КОМПАНІЙ

Галузь інформаційних технологій є однією з найдинамічніших галузей світової економіки, що розвиваються. Це виражається, по-перше, в активному впровадженні інформаційних технологічних рішень в діяльність державних органів і промислових підприємств, по-друге, в постійній появі нових напрямів розвитку ІТ-технологій.

У системі сучасного господарства значне місце займають компанії, що працюють у галузі інформаційних технологій (ІТ-компанії). Тому важливе значення

набуває оцінка ефективності діяльності ІТ-компанії. Одним із підходів до управління ефективністю роботи компаній є управління на основі їх вартості.

Оцінка компаній ІТ-сектора базується на наступних особливостях компаній цього сектора економіки:

- значна частка нематеріальних активів, а також висока залежність грошових потоків компанії, що генеруються, від якості і актуальності нематеріальних активів;
- низька стабільність грошових потоків компанії;
- висока рентабельність основних засобів, низька гранична вартість виконання робіт (надання послуг);
- висока швидкість амортизації нематеріальних активів за рахунок їх морального застарівання;
- простота проведення маркетингу, яскраво виражений сегмент клієнтів;
- високі рівні фінансового і операційного важелів.

Враховуючи нестабільний фінансовий стан ІТ-компаній, превалювання, як правило, в активах ІТ-компаній нематеріальних активів, основним методом оцінки справедливої вартості є прибутковий метод.

При оцінюванні ІТ-компаній найчастіше використовують метод прямої капіталізації. Цей метод є доцільним при оцінюванні сталого бізнесу, який реалізується впродовж тривалого часу при стабільних економічних умовах. Особливості роботи ІТ-компаній дозволяють віднести їх саме до такої категорії об'єктів [2].

Але у чистому вигляді він не враховує вплив на можливий розвиток ІТ-компаній та її прибутковість нематеріальних активів. Тому треба врахувати цю особливість через формування коефіцієнта капіталізації. Його слід скоректувати відповідно до вибраного сценарію розвитку компанії, в рамках якого слід врахувати зміни в інтелектуальному капіталі.

Підхід до оцінки нематеріальних, або інтелектуальних, активів викладений в роботі Арбеляна К.К. «Методика оцінки інтелектуальних активів, в якому вартість інтелектуальних активів пропонується визначати за формулою [1, с. 109]:

$$IAK = LK + IB + KB + VB + IK + OK, \quad (1)$$

де: IAK – вартість інтелектуальних активів компанії;

LK – вартість людського капіталу;

IB – вартість інтелектуальної власності;

KB – вартість клієнтської бази;

VB – вартість бренду;

IK – вартість інформаційного капіталу;

OK – вартість організаційного капіталу.

На нашу думку, представляє певний інтерес підхід до оцінки вказаних компонентів.

Привабливість підходу полягає в тому, що виділені основні компоненти, які, на нашу думку, слід враховувати при оцінці вартості ІТ-компанії. Разом з тим, пропонований порядок їх оцінки, на нашу думку, вимагають уточнення і доопрацювання.

Пропонується визначити вплив вказаних складових інтелектуальних активів ІТ-компанії на коефіцієнт капіталізації за допомогою економіко-математичної моделі,

яка б враховувала стан цих складових, тенденцію їх зміни, питому вагу у формуванні економічних результатів діяльності компанії та інше.

Список використаних джерел: 1. Арабян К.К. Методика оценки интеллектуальных активов. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2011. 2. Гнесина В.Н. Принципи та методологія оцінювання майнових комплексів ІТ-компаній / Н.В. Гнесина, М.І. Ларка, С.П. Сударкина // Міжнародний науковий журнал “Механізм регулювання економіки” – Суми: Видавництво СумДУ, 2011. – №3 (53). – С. 55-63. 3. Сударкина С.П. Оценка стоимости машин и оборудования / С.П. Сударкина, Н.В. Гнесина, К.Л. Радзиванович. – Харьков : «Mag press», 2009. – 126 с.

КОВАЛЬ Н.І., к.е.н., доцент кафедри обліку та аналізу Вінницького національного аграрного університету,
ЧОРНОБРОВ О.В., магістр Вінницького національного аграрного університету

СУТНІСТЬ АНАЛІЗУ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ТРУДОВИХ РЕСУРСІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ

В умовах ринкової конкуренції ефективність діяльності стає вирішальною передумовою не лише розвитку, але і виживання підприємства. Тому суттєво зростає значення всіх факторів, які впливають на результативність виробництва.

У системі виробництва та економічних відносин центральне місце посідає людина. Вона визначає цілі та напрями розвитку виробництва, організовує його, виробляє товари й надає послуги для свого життя та розвитку. Тому ефективність економіки будь-якого суспільства насамперед визначається якістю наявних трудових ресурсів та способом їх використання у виробництві. В сучасних умовах роль людини у виробництві суттєво змінилася: людина є не тільки найважливішим елементом виробничого процесу на підприємстві, але й головним його стратегічним ресурсом. Вкладення в людські ресурси стають довгостроковим фактором конкурентоспроможності підприємства [5].

У сучасному світі не «гроші роблять гроші», а люди роблять гроші. Причому це торкається не лише окремо взяте підприємство, але і всю економічну систему в цілому.

Трудові ресурси підприємства – сукупність всіх його працівників, які здійснюють різноманітні виробничі та господарські функції. Однією із задач нинішнього стану соціально-економічного розвитку нашої країни є раціональне використання всіх наявних ресурсів, в тому числі і трудових.

Окремі теоретико-методологічні аспекти ефективності використання трудових ресурсів висвітлені у роботах таких вітчизняних і зарубіжних вчених, як: С. О. Гудзінського, В. К. Горкавого, В. С. Дієсперова, М. І. Кісіль, І. І. Лукінова, Л. І. Михайлової, та ін.

Метою аналізу ефективності використання трудових ресурсів є визначення резервів, їх більш ефективного використання, а також обчислення резервів збільшення обсягу продукції внаслідок зростання ефективності праці на підприємстві.

Ефективність у широкому розумінні – це загальна результативність людської діяльності. Вона відображає співвідношення одержаного корисного результату та обсягу витрачених на це ресурсів. Таким чином, ефективність праці відображає співвідношення обсягу вироблених матеріальних або нематеріальних благ та кількості затраченої на це праці. Тобто, зростання ефективності праці означає збільшення